

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เรื่องราวของช้างกับประเทศไทยมีความสัมพันธ์กันมาโดยตลอด ตั้งแต่สมัยโบราณ เมื่อครั้งเริ่มสร้างอาณาจักร ในพงศาวดารหลายเล่มแล้วแต่กล่าวอ้างอิงไปถึงเรื่องของช้างกับการสร้างชาติและการยุทธหัตถี แม้ว่าในปัจจุบันบทบาทของช้างกับการสร้างบ้านสร้างเมืองจะลดน้อยลงไปมากจนอาจกล่าวได้ว่าไม่มีเลขก็ตาม แต่ในการศึกษาเรื่องช้าง โดยเฉพาะในประเทศไทยยังไม่มีที่สิ้นสุด ยังคงได้พบเรื่องราวที่น่าสนใจต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับช้างอีกเป็นอันมาก (เรียบม พุ่มพงษ์แพทย, 2539 : 47-58)

ช้างมีพัฒนาการที่สืบเนื่องกันมาเป็นเวลานานนับล้าน ๆ ปี จากที่เคยเป็นช้างป่าจนกลายมาเป็นช้างเลี้ยง และมีความสัมพันธ์กับมนุษย์เรื่อยมาเป็นลำดับ มนุษย์เองก็เห็นความสำคัญของช้างว่ามีความพิเศษกว่าสัตว์สี่เท้าประเภทอื่นหลายอย่าง เช่น มิงวงใช้แทนมือหยิบจับสิ่งของได้ มิงงาที่แข็งแรงและมีพลังกำลึงมาก ช้างเป็นหนึ่งในกลุ่มสัตว์ที่มีความจำดีเลิศ เชื่องจนสามารถเลี้ยงไว้ใช้งานได้จนกระทั่งเมื่ออิทธิพลของอารยธรรมอินเดียเข้ามาผสมผสานกับวัฒนธรรมดั้งเดิม ช้างจึงกลายเป็นตัวแทนแห่งอำนาจบารมี และมีอิทธิพลสำคัญต่อจินตนาการของมนุษย์ที่ปรากฏในรูปของคติ ความเชื่อ วรรณกรรม และศิลปกรรมมาจนกระทั่งทุกวันนี้ (สมชาย ณ นครพนม, 2539 : 79-83)

ช้างเป็นสัตว์โลกชนิดหนึ่งที่มนุษย์ให้ความสนใจ และศึกษารูปลักษณะต่าง ๆ อย่างละเอียด จนสามารถแบ่งช้างออกได้ตามลักษณะที่ดีเป็นมงคลและลักษณะที่เป็นอัปมงคล ซึ่งช้างที่มีลักษณะเป็นมงคล และเป็นที่ปรารถนาขึ้นมาแต่โบราณคือ ช้างเผือก

คติความเชื่อของไทยในเรื่อง ช้างเผือก มีต้นกำเนิดมาจากความเชื่อในศาสนาพราหมณ์ ดังปรากฏหลักฐานในพระเวทหรือไตรเพท ในเรื่องที่ว่าด้วย วิชาคชศาสตร์ ซึ่งวิชานี้ประกอบด้วยเรื่องคชลักษณ์ และคชกรรม คชลักษณ์เป็นตำราที่เกี่ยวกับลักษณะต่างๆ ของช้าง ทั้งช้างที่มีลักษณะเป็นมงคล ให้คุณ และช้างที่มีลักษณะอัปมงคล ให้โทษ ส่วนคชกรรมนั้นเป็นตำราที่รวบรวมเวทมนตร์ที่ใช้ในการจับช้าง การควบคุมช้าง และขจัดเสนียดจัญไร ความไม่ดี และไม่เป็นมงคลต่าง ๆ (ณัฐภูภัทร จันทวิช, 2539 : 397)

จากตำราคชลักษณ์ได้แบ่งลักษณะช้างเผือกออกเป็น 4 ตระกูล ตามชื่อของเทพเจ้าที่เป็นผู้ให้กำเนิด คือ พรหมพงศ์ อิศวรพงศ์ วิษณุพงศ์ และอัคนีพงศ์ จากตำราดังกล่าวเชื่อว่าพระมหากษัตริย์องค์ใดที่ได้พบช้างเผือกจำนวนมาก แสดงว่า พระมหากษัตริย์พระองค์นั้นทรงถึง

พร้อมด้วยบุญญาบารมี และมีกวางพระนามพระองค์ว่า พระเจ้าช้างเผือก ดังเช่นสมเด็จพระมหาจักรพรรดิแห่งกรุงศรีอยุธยา เป็นต้น (ณัฐภูภัทร จันทวิช, 2539 : 14)

มีความเชื่อในเรื่องจักรวรรดิปุระ ซึ่งกล่าวถึงความเป็นจักรพรรดิที่ว่าพระมหากษัตริย์จะสมบูรณ์และเปี่ยมไปด้วยบารมีนั้นจะต้องถึงพร้อมด้วยขุมทรัพย์สำคัญ 7 ดวง หรือ “สप्तรัตนะ” อันได้แก่ จักรแก้ว ช้างแก้ว ม้าแก้ว ขุนพลแก้ว ขุนคลังแก้ว นางแก้ว และดวงแก้ว (มณี) ซึ่งช้างแก้วในความเชื่อนี้ก็คือ ช้างมงคลหรือช้างเผือกนั่นเอง (ณัฐภูภัทร จันทวิช, 2539 : 397)

ในทางพระพุทธศาสนา ช้างเป็นสัญลักษณ์ที่เป็นมงคลแห่งการบำเพ็ญบารมีและความศักดิ์สิทธิ์ ดังปรากฏในชาดกเรื่องของพระโพธิสัตว์ในอดีตชาติของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เสวยพระชาติเป็นพระยาช้างที่ทรงบำเพ็ญพระบารมี เช่น พระยาฉันททัตต์และพระยาช้างปัจจัยนาเคนทร์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการบำเพ็ญทานบารมีในพระเวสสันดรชาดก และที่สำคัญที่สุดพบว่าจากพระพุทธประวัติเมื่อพระนางสิริมหามายาทรงพระครรภ์ก็ทรงพระสุบินเห็นช้างเผือกนำดอกบัวมาถวาย อันเป็นนิมิตว่าจะได้มีผู้ที่มีบุญญาธิการเพียบพร้อมด้วยบารมีมาอุบัติเป็นมนุษย์ ดังนั้นช้างเผือกจึงเป็นที่นับถือว่าเป็นสัตว์มงคลที่สำคัญประเภทหนึ่งในพระพุทธศาสนา (ณัฐภูภัทร จันทวิช, 2539 : 11)

ด้วยเหตุดังกล่าวซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานที่ทำให้เกิดราชประเพณีนิยมนับถือช้างเผือกว่ามีความสำคัญแก่บ้านเมือง ดังปรากฏในกฎหมายว่าด้วยการรักษาช้างป่าในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งได้มีการตราพระราชบัญญัติสำหรับรักษาช้างป่าพุทธศักราช 2464 ขึ้น โดยกำหนดให้ช้างป่าเป็นของหลวงสำหรับแผ่นดิน ผู้ใดจะจับไปใช้สอยต้องขออนุญาตรัฐบาล พระราชบัญญัตินี้มุ่งหมายที่จะช่วยป้องกันอันตรายแก่ช้างป่าและบำรุงพันธุ์ช้างป่าให้เจริญขึ้นด้วย

ในมาตรา 32 ของพระราชบัญญัติระบุว่า ผู้ใดมีช้างสำคัญหรือช้างประหลาดหรือช้างเนียม โดยเหตุที่ตนจับได้ หรือโดยแม่ช้างของตนตกออกมา หรือโดยเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งก็ดี ต้องนำขึ้นทูลเกล้า ฯ ถวายแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และจะได้พระราชทานบำเหน็จให้ตามสมควร (โชโรคา ชาลวาลา, 2538 : 34-35) จากนั้นทางราชการจะได้ตรวจลักษณะและประกอบพิธีรับขึ้นระวางเป็นพระยาช้างค้ำหรือพระยาช้างเผือกตามคตินิยมอันเป็นราชประเพณีที่มีมาแต่โบราณ

ในการรับช้างเผือกหรือช้างที่มีคุณลักษณะต้องตามตำราคุณลักษณะมาเป็นช้างของหลวง จะต้องมีการพิธีรับสมโภชและขึ้นระวางช้างเผือก ซึ่งเป็นพระราชพิธีที่มีการฉลองสมโภชและขึ้นระวางรับพระราชทานยศตามทำเนียบช้างพระที่นั่งมีโรงหลวงสำหรับอยู่ มีหมอควาญและผู้คนปรนนิบัติตามธรรมเนียมที่ถือเป็นช้างคู่บ้านคู่เมืองบุญบารมี และประดับเกียรติยศของพระประมุขมาแต่โบราณ พระราชพิธีนี้เป็นพระราชพิธีเก่าแก่ของไทย อาจมีมาแต่

ครั้งกรุงสุโขทัยเป็นราชธานี เพราะปรากฏความตามหลักศิลาจารึกหลักที่หนึ่งด้านที่สามว่า “วันเดือนดับเดือนเต็มท่านแต่งช้างเผือกกระพัดลยางเทีบร้อมทองงา... ขวาชื้อรูจาศรีพ้อขุนรามคำแหงขึ้นขี่ไปนบพระ... อรัญญิก...” (กรมวิชาการ, 2533 : 3)

ในการประกอบพระราชพิธีรับสมโภชและขึ้นระวางช้างเผือกนั้น การสำคัญที่ต้องทำอย่างหนึ่งก็คือ พระราชพิธีกล่อมช้าง ซึ่งเป็นพระราชพิธีใหญ่ที่กระทำขึ้นเพื่อรับขวัญหรือกล่อมขวัญช้าง โดยมีเหตุตามคติความเชื่อที่ว่าเพื่อเป็นการปรับความขบไล่สิ่งไม่ดีที่อยู่ในตัวช้างเมื่อครั้งยังอยู่ในป่าและเพื่อปลอบใจช้างเพราะเชื่อว่าช้างเป็นสัตว์ฉลาดสามารถเข้าใจภาษามนุษย์ซึ่งกล่อมด้วยถ้อยคำที่ไพเราะเพื่อให้คลายความดุร้ายลง

การกล่อมช้างในพระราชพิธีกล่อมช้างนั้นมีวิธีการกล่อมอยู่ 2 ลักษณะคือ การอ่านคำฉันท์คุณวิสัยสังเวทกล่อมช้างโดยพระครูพรหมมณี และการขับไม้ในกาพย์ขับไม้ประกอบขอสสามสายโดยวงขับไม้ ซึ่งการกล่อมช้างโดยวิธีการขับไม้นี้มีเรื่องของดนตรีเข้ามาเกี่ยวข้องนั้นก็คือเรื่องระเบียบวิธีในการบรรเลงประกอบการขับไม้กล่อมช้างของวงขับไม้ ซึ่งเป็นอีกบทบาทหนึ่งของวงขับไม้ที่มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าพระราชพิธีสมโภชอื่น ๆ อาจารย์มนตรี ตราโมทอธิบายว่า “วงดนตรีที่เรียกว่าขับไม้นี้เป็นวงดนตรีโบราณของไทย ที่ถือว่าเป็นของสูงศักดิ์อย่างหนึ่ง จะมีได้ก็แต่ของหลวงเท่านั้นและแม้แต่ของหลวงที่จะมีบรรเลงด้วยวงขับไม้นี้ ก็ต้องเป็นงานสมโภชชั้นสูง ได้แก่ สมโภชพระมหาเศวตฉัตร สมโภชเจ้าฟ้า และสมโภชช้างเผือก หากเป็นงานสมโภชอย่างสามัญก็มีได้มีการขับไม้ โอกาสที่จะขับไม้ในพระราชพิธีสมโภช เช่น สมโภชพระมหาเศวตฉัตรในพระราชพิธีฉัตรมงคล หรือ สมโภชช้างเผือกในงานพระราชพิธีขึ้นระวางก็ดี” (มนตรี ตราโมท, 2503-2504 : 1941-1944)

ในเรื่องของผู้บรรเลงในวงขับไม้สิ่งที่ขิดถือมาแต่โบราณคือ ผู้บรรเลงจะต้องเป็นชายล้วน และจะต้องเป็นนักดนตรีหลวงเท่านั้น วงขับไม้ในช่วงสมัยรัตนโกสินทร์ที่บรรเลงประกอบพระราชพิธีกล่อมช้างเท่าที่พอจะสืบค้นได้มีอยู่ 2 วงคือ 1) วงขับไม้ในสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 7 ได้แก่ ขุนเสิบงเสนาะภรณ์ (พัน มุกตวาภัย) เป็นคนขับหลวงไพเราะเสียงซอ (อู่ณ ดุริชะชีวิน) เป็นคนซอสสามสาย และนายแหม่น (ไม่ทราบนามสกุล) เป็นคนไกวบัณเฑาะว์ 2) วงขับไม้ในสมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลปัจจุบัน ได้แก่ ครูแจ้ง คล้ายสีทอง เป็นคนขับ ครูศิลป์ ตราโมท เป็นคนซอสสามสาย และคุณท้าวแจ้งพัฒนา เป็นคนไกวบัณเฑาะว์ (ศิลป์ ตราโมท, สัมภาษณ์, 15 สิงหาคม 2540)

จากคำอธิบายข้างต้น จะเห็นได้ว่า วงขับไม้มีข้อจำกัดต่าง ๆ ในการบรรเลงค่อนข้างมาก ซึ่งนอกเหนือไปจากระเบียบแบบแผนต่าง ๆ ของวงขับไม้แล้ว ยังมีปัจจัยสำคัญอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อบทบาทการบรรเลงของวงขับไม้ อาทิ ในเรื่องระบบชนชั้นทางสังคมของไทย ซึ่งเป็นเหตุปัจจัยหนึ่งที่ทำให้วิชาการด้านดนตรีแขนงนี้ไม่เป็นที่แพร่หลาย เพราะเป็นเรื่องที่รู้กันเฉพาะใน

กลุ่มชนชั้นสูงเท่านั้น และอีกปัจจัยหนึ่งก็คือ เรื่องของธรรมชาติ ซึ่งเราไม่อาจจะกะเกณฑ์หรือกำหนดลงไปได้ว่าสิ่งต่าง ๆ ในธรรมชาติเหล่านั้นจะเกิดขึ้นได้อีกเมื่อไหร่ ในกรณีนี้คือ ช้างเผือก ซึ่งเป็นผลิตผลของธรรมชาติ และโอกาสที่จะได้พบช้างเผือกนั้นมีน้อยมาก ด้วยเหตุนี้จึงส่งผลกระทบต่อบทบาทการบรรเลงของวงขับไม้ในกรณีกลุ่มช้างนี้ด้วยเช่นกัน กล่าวคือ หากได้พบช้างเผือกบ่อยครั้งก็จะส่งผลให้บทบาทการบรรเลงของวงขับไม้ในกรณีดังกล่าวมีมากขึ้น แต่ในทางกลับกันหากนาน ๆ ได้พบช้างเผือกสักครั้งหนึ่งหรือไม่มีโอกาสได้พบเลยก็จะส่งผลกระทบต่อทางตรงข้ามกัน

ด้วยเหตุปัจจัยเหล่านี้ จึงเป็นมูลเหตุพื้นฐานสำคัญที่ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาเรื่องประวัติและบทบาทในการบรรเลงประกอบพระราชพิธีกล่อมช้าง ในกรณีศึกษาวงขับไม้ของกรมศิลปากร เพราะเป็นวงขับไม้หลวงวงเดิยวที่เหลืออยู่ในปัจจุบัน ซึ่งยังคงสืบทอดวัฒนธรรมและบทบาทในการบรรเลงประกอบพระราชพิธีกล่อมช้างจากอดีตมาสู่ปัจจุบันได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะเป็นแนวทางที่นำไปสู่การอนุรักษ์วัฒนธรรมแขนงหนึ่งของชาติ และเพื่อประโยชน์ต่อการศึกษาเรื่องวงขับไม้ของไทยสืบไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบริบทสำคัญที่เกี่ยวข้องกับพระราชพิธีกล่อมช้าง
2. เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมา การประสมวง บทบาทหน้าที่ และการสืบทอดของวงขับไม้
3. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ระเบียบวิธีการบรรเลงวงขับไม้ประกอบพระราชพิธีกล่อมช้างของวงกรณีศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

1. ศึกษาบริบทสำคัญที่เกี่ยวข้องกับพระราชพิธีกล่อมช้าง โดยจำแนกเป็นหัวข้อดังนี้
  - 1.1 บริบทเกี่ยวกับช้าง
    - ด้านสัตววิทยา
    - ด้านคติความเชื่อ
  - 1.2 พระราชพิธีสำคัญที่เกี่ยวข้อง
    - พระราชพิธีรับและสมโภชขึ้นระวางช้างเผือก

1.3 ลักษณะคำประพันธ์ที่ใช้ในพระราชพิธีกล่อมช้าง

- ฉันทดุขภูสิ้งเวกกล่อมช้าง
- กาพย์ขับไม้กล่อมช้าง

2. ศึกษาประวัติความเป็นมา แนวคิดในการประสมวง บทบาทหน้าที่ ระเบียบวิธีในการบรรเลง ตลอดจนการสืบทอดของวงขับไม้ โดยมุ่งศึกษาตามหัวข้อดังนี้

- 2.1 ประวัติความเป็นมาของวงขับไม้ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
- 2.2 แนวคิดในการประสมวงขับไม้
- 2.3 บทบาทหน้าที่ในการบรรเลงประกอบพระราชพิธีต่างๆ
- 2.4 ระเบียบวิธีในการบรรเลง
- 2.5 การสืบทอด

3. วิเคราะห์กลุ่มเพลงที่ใช้ในการบรรเลงของวงขับไม้ประกอบพระราชพิธีกล่อมช้าง ในด้านประวัติความเป็นมาของบทเพลง และอัตลักษณ์ของบทเพลง โดยมุ่งวิเคราะห์ในกลุ่มเพลงต่อไปนี้

- 3.1 กลุ่มทำนองเพลงขับ ประกอบด้วย 2 ทำนอง คือ
  - 3.1.1 ทำนองเกริ่นโคลงกำกับขับไม้
  - 3.1.2 ทำนองขับไม้กาพย์ขับไม้
- 3.2 กลุ่มทำนองเพลงคั่น ประกอบด้วย 5 เพลง คือ
  - 3.2.1 เพลงสาธุการ 2 ชั้น
  - 3.2.2 เพลงขับไม้บัณเฑาะว์ 2 ชั้น
  - 3.2.3 เพลงสรรเสริญพระจันทร์ 2 ชั้น
  - 3.2.4 เพลงพราหมณ์เข้าโบสถ์ 2 ชั้น
  - 3.2.5 เพลงมหาชัย 2 ชั้น

ข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์นี้ นำมาจากการสัมภาษณ์ และการบันทึกเสียงของวงกรมศึกษา (วงกรมศิลปากร)

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยโดยใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) รวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านดนตรีไทยและผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งศึกษาข้อมูลจากเอกสาร แลบบันทึกเสียง โดยแบ่งขั้นตอนการวิจัยออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับบริบทสำคัญของพระราชพิธีกล่อมช้างและประวัติความเป็นมา แนวคิดในการประสมวง บทบาทหน้าที่ในการบรรเลง ระเบียบวิธีในการบรรเลง และ

การสืบทอดของวงขับไม้ ทั้งข้อมูลจากการสัมภาษณ์และข้อมูลจากเอกสาร แล้วนำมาวิเคราะห์สรุปหาข้อเท็จจริง

2. วิเคราะห์กลุ่มเพลงที่ใช้ในการบรรเลงวงขับไม้ประกอบพระราชพิธีกล่อมช้างของวงกรมศึกษา (วงกรมศิลปากร) วิเคราะห์ข้อมูลจากการสาธิต การสัมภาษณ์ และผลงานการบรรเลงของนักดนตรีในวงกรมศึกษา

3. สรุปและอภิปรายผลการวิจัยจากข้อมูลที่รวบรวมและวิเคราะห์ดังกล่าว และเสนอแนะความคิดเห็นที่จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาเรื่องวงขับไม้

ในระหว่างการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยสัมภาษณ์คณาจารย์ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และความเข้าใจในกรณีศึกษา ดังนี้

- อาจารย์ศิลป์ ตราโมท ผู้เชี่ยวชาญดนตรีไทยของสถาบันนาฏดุริยางคศิลป์
- อาจารย์แจ้ง กล้ายสีทอง ศิลปินแห่งชาติ (สาขาศิลปการแสดง)
- อาจารย์ทวัช รอดทัตนา ข้าราชการในสำนักพระราชวัง แผนกเจ้าหน้าที่งาน

ในพระองค์

- อาจารย์จิรัส อัจฉรงค์ ผู้เชี่ยวชาญดนตรีไทยของสถาบันนาฏดุริยางคศิลป์
- อาจารย์สมชาย ทับพร ข้าราชการประจำแผนกดุริยางค์ไทยของสถาบัน

นาฏดุริยางคศิลป์

- ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิชิต ชัยเสรี ภาควิชาดุริยางคศิลป์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารจากแหล่งข้อมูล ดังนี้

- หอสมุดแห่งชาติ
- สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ห้องสมุดศูนย์ส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ห้องสมุดคณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ห้องสมุดดนตรี สมเด็จพระเทพรัตนฯ มหาวิทยาลัยมหิดล
- ห้องสมุดศูนย์สังคีตศิลป์ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด
- หอสมุดมหาวิทยาลัยศิลปากร พระราชวังสนามจันทร์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบถึงบริบทสำคัญที่เกี่ยวข้องกับพระราชพิธีกล่อมช้าง
2. ได้ทราบถึงประวัติความเป็นมา การประสมวง บทบาทหน้าที่ และการสืบทอด

ของวงขับไม้

3. ได้ทราบถึงระเบียบวิธีการบรรเลงในวงขับไม้ของวงกรณีศึกษา
4. เป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมแขนงหนึ่งของชาติและเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาเรื่องวงขับไม้ของไทยสืบไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

วงขับไม้ เป็นวงดนตรีที่ใช้บรรเลงในพระราชพิธีสมโภชชั้นสูงของไทยผู้บรรเลงเป็นชายล้วน ซึ่งประกอบด้วย คนขับลำนำ 1 คน คนสีซอสามสาย 1 คน และคนโกวบัณฑิต 1 คน